Вона стояла на самісінькім краю села. Стара-стара, перехняблена, а вікна майже в землю повростали. Люди в ній давно не жили.

Під зогнилим тином в усі боки розрослася дереза. А в дворі були лопухові джунглі. Я ще ніколи не бачив таких гігантських лопухів. Верхівками вони здіймалися аж над дерезою, а величезними листками встелили весь двір. Навіть нікуди нозі ступити. Та ми й не ступали туди. Ми обминали страшну хату десятою дорогою. Навіть удень.

Ми з Васьком живемо недалеко і не раз чули, як увечері жахливими голосами кричать біля хати коти, як гримить, ніби хтось бігає, на даху іржаве залізо.

Інколи ми стояли біля нашого двору й дивилися крізь сутінки на те страхіття. Там серед двору безшелесно ходили примарні тіні, щось посвистувало й гуло на горищі. Нам раптом ставало холодно, ми зіщулювалися й тікали додому.

— О, так рано прибігли,— здивовано казав батько.— А чому ж це ви не гуляли?

— Та…— махав я рукою.

— Нагулялися,— зніченим голосом вимовляв Васько.

— Щось на вас це не схоже,— не переставав дивуватися батько.— То забіжите хтозна-куди, що вас і не догукаєшся, а то наче вас хтось прив'язав до двору.

Ми йому нічого не кажемо, хоч батько й допитується:

— Може, вас хтось налякав?

Соромно зізнатися, що боїмося старої хати. Ще сміятися буде, хоч тут і немає нічого смішного. Бо що за сміх може бути, якщо людина боїться.

Якось Васько сказав:

— Так хочеться побачити, хто ж там живе...

Я згадав подвір'я в лопухах, вросліе в землю вікна, згадав котячий вереск по ночах, і аж дрижаки по тілу пішли.

— А мені зовсім не хочеться побачити, хто ж там живе! — сказав я навмисне бадьоро.

Але Васько мені не повірив:

— Тобі теж хочеться, але тебе страх не пускає!

— А тебе?

— Мене теж... Але людина повинна перемагати свій страх. Давай, і ми переможемо!

— Ти старший, ти й перемагай! А я ось підросту, тоді теж перемагати почну,— думав, що викрутився, я.

Але Васько став мені докоряти:

— Оце так, значить, хай брат іде в біду... Хай там пропадає, а ти сидітимеш удома і нічим не допоможеш?

Я страшенно не люблю, коли він отак говорить. Аж сил терпіти в мене немає.

— Чого це ти саме там перемагатимеш страх? Давай краще підемо до ставка і стрибнемо з дамби...

— Та я ж не боюся з неї стрибати." А ти боїшся?

— Ні,— сказав я, бо забув, що боюся.

— Отож увечері треба піти до хати й усе розвідать!

Увечері піти... Тут удень страшно, а він: увечері! Васько завжди щось як придумає, то хоч стій, хоч падай.

Довго ми з ним сперечалися, а потім він і каже:

— Піду сам, а якщо повернуся живим, то геть усім розповім, що ти такий страхопуд.

Я мало не заплакав од образи. Знаю: він як скаже, так і зробить.

Довелося погодитись іти з ним.

І вечір того дня так швидко настав, що я й зоглядітись не встиг.

Отож коли присмерки впали і серце в мене десь уже впало, Васько й каже:

— Ходімо, значить...

А в самого голос дрижить так незвично.

— Може, не підемо? — з надією запитую я.

— Підемо.

І ми пішли.

Вийшли з нашого освітленого двору на вулицю і, мов злодії, стали пробиратися в темряві На небі ще й місяць не зійшов і зорі не висіялися. Темно-темнісінько. Вже на дорозі нам лячно стало.

— Давай повернемося,— тихенько прошу Васька.

— Чого це ми будемо повертатися?! — на всю дорогу гукає він.

Я аж присів з несподіванки.

— Не галасуй так.

— Нічого не бійся,— знову голосно каже він.— Ми ж у своєму селі!.. Кого нам тут боятися?

А мені й справді наче не так страшно стало.

Отак ми й дійшли до самісінької дерези біля тину.

Нерішуче стояли вглибині темного вечора, наче на дні моря. А перед нами, мовби страшна істота, похмуро випливала й здіймалася загадкова хата.

Повз нас до неї прошелестів вітер. І в ній на даху щось раптом залопотіло, загриміло, закашляло. Я й незчувся, як упав на землю. А біля мене вже лежав Васько.

— Не дихай так голосно,— прошепотів я йому з останніх сил.

— Це ти не дихай,— обпік мене гарячим голосом у вухо.

Довго ми лежали, бо зовсім сил не було встати.

А в дворі поміж лопухів щось чхало, бурмотіло, кашляло, хихикало і бігало.

Потім воно запищало — і прямо на нас.

Не знаю, як ми на ноги зірвалися й опинилися біля своєї хати.

Вскочили прожогом у двері, а батько запитує:

— Хто це за вами гнався?

— Та… так,— сказав я.— Ніхто.

— Ми просто бігли,— сказав Васько.

— Просто так не бігають,— не повірив батько, але не допитувався далі

А вранці нам з Васьком стало соромно. Може, там нічого страшного й не було, а ми так наполохалися.

І ми пішли до хати.

Пробралися через дерезу у двір, стали серед лопухів, як завойовники. Васько свиснув на чотири пальці. З-під ніг у нас ящірка шмигнула, миша пробігла. З вибитого вікна горобці шугонули.

Підійшли ми до дверей і натиснули разом.

Двері заскрипіли й розчинилися. Все перед нами було обсноване павутинням. Десь біля вікна дзижчали мухи й оси. Посеред кімнати лежала гора брудного лахміття.

І — все. І більше — ніде нічого.

Ми навіть розчаровано зітхнули.

— А що ж ти думав,— сказав Васько.— Тут якісь злодії живуть чи інопланетяни?

— Нічого я такого не думав,— одповів я.— Просто вона була дуже загадкова, ця хата...

— Справді,— погодився він.— Мені здавалося, що тут якась таємниця прихована.

Після того ми часто ходили до старої хати гратися.

Ми її вже зовсім не боялися.

А цієї весни хати не стало.

Приїхав величезний бульдозер, штовхнув її — і вона розсипалася. Нам здалося, що хата від несподіванки аж зітхнула. І скло з вікон розпачливо забряжчало.

Мені чомусь стало так сумно, що сльози в очах запекли.

Васько теж похнюпив голову і тихо сказав:

— Нема вже нашої хати... Як шкода!

Вдома ввечері ми запитали батька:

— А навіщо завалили ту хату?

— Як навіщо? Та розвалюха стояла в селі, мов більмо на оці! Віджила вона вже своє.

— Хай би собі стояла,— сказав Васько.

— Ага,— погодився і я.

— Ні, на місці будуватимуть нову, цегляну. Таку, як у нас. Добре ж у ній жити?

— Добре,— відповіли ми разом.

— Бачите, що ніхто в старій не хотів селитися. Всім потрібні хороші хати.

Ми згодні, звичайно, що всім потрібні хороші хати. Саме такі, як у нас.

І все одно тої, старої, із врослими у землю вікнами, нам дуже-дуже шкода. Шкода, хоч там і жили наші страхи.